

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет Педагогічний

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

СИЛАБУС

**«СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО НАВЧАННЯ
ПРЕДМЕТІВ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ
ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ»**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)
Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»
Спеціальність А3 Початкова освіта
Галузь знань А Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 26 серпня 2025 року.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Сучасні підходи до навчання предметів мовно-літературної освітньої галузі в початковій школі
Викладач (-і)	Дибовська Олесь Володимирівна
Контактний телефон викладача	0668248458
Е-mail викладача	olesia.dybovska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Середа, 16:50-18:10
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Дисципліна «Сучасні підходи до навчання предметів мовно-літературної освітньої галузі в початковій школі» спрямована на вивчення сучасних теоретичних та практичних підходів до навчання предметів мовно-літературної освітньої галузі відповідно до Державного стандарту початкової освіти в умовах Нової української школи. Особлива увага приділяється інноваційним методикам у мовно-літературній освітній галузі, тематичній та змістовій інтеграції, цифровим інструментам. <u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є сучасні підходи, методики, технології та стратегії навчання предметів мовно-літературної освітньої галузі в початковій школі, шляхи їхньої практичної реалізації, зокрема в умовах невизначеності.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Мета вивчення дисципліни</u> – формування у здобувачів освіти професійних та дослідницьких компетентностей для ефективного викладання предметів мовно-літературної освітньої галузі в початковій школі із застосуванням сучасних підходів до навчання.</p> <p><u>Основні цілі</u> – ознайомити студентів із сучасними концепціями та тенденціями у мовно-літературній освітній галузі; сформувати вміння створювати, адаптовувати й упроваджувати інноваційні підходи у навчанні; розвивати здатність до управління освітнім процесом, зокрема уміння планувати, аналізувати, організовувати взаємодію, проводити моніторинг та оцінювати результати організації освітнього процесу під час навчання предметів мовно-літературної освітньої галузі у початковій школі.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати дослідницькі та/або інноваційні задачі у сфері початкової освіти.</p> <p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>Фахові компетентності:</p> <p>СК 2. Здатність використовувати різні стратегії комунікації державною та іноземною мовами в професійній діяльності у сфері початкової освіти.</p> <p>СК 3. Здатність застосовувати інформаційно-комунікативні технології та цифрові сервіси в організації освітнього процесу у сфері початкової освіти.</p> <p>СК 4. Здатність створювати та застосовувати інноваційні технології в навчанні освітніх галузей, визначених у Державному стандарті початкової освіти, в стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.</p> <p>СК 6. Здатність управляти освітнім процесом у сфері початкової освіти, що потребує нових стратегічних підходів, з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.</p> <p>СК 7. Здатність інтегрувати знання й розв'язувати складні задачі, провадити дослідження та/або інноваційну діяльність з метою розвитку нових знань та процедур у сфері початкової освіти.</p> <p>СК 8. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності, визначати індивідуальні професійні потреби та перспективи, оцінювати результати діяльності команд та колективів.</p> <p>Програмні результати навчання:</p> <p>ПРН 02. Вільно обговорювати результати професійної діяльності, досліджень та інноваційних проектів у сфері початкової освіти державною та іноземною мовами усно і письмово.</p>	

ПРН 03. Створювати інноваційне інформаційно-освітнє середовище початкової школи, адаптувати його до різних умов реалізації освітнього процесу.

ПРН 04. Організовувати та управляти освітнім процесом у сфері початкової освіти, налагоджувати співпрацю з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців у стандартних, нестандартних та невизначених умовах.

ПРН 05. Здійснювати супервізію, інтервізію, надавати педагогічну, психологічну та методичну допомогу учасникам освітнього процесу.

ПРН 06. Об'єктивно оцінювати результати діяльності учнів та колективів у сфері початкової освіти, проводити педагогічну експертизу, здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності.

ПРН 07. Моделювати, створювати та підтримувати безпечне, ергономічне, інклюзивне освітнє середовище початкової школи, організовувати співпрацю фахівців у інклюзивному класі.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1	Початкова освіта	1	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Освітня парадигма XXI століття та мовно-літературна освітня галузь Нової української школи	2	2	5
Тема 2. Сучасні підходи до навчання української мови в початковій школі	2	2	5
Тема 3. Нові стратегії читання сучасної дитячої літератури	2	2	5
Тема 4. Інтеграція мовно-літературної галузі з іншими освітніми галузями	2	2	5
Тема 5. Цифрові інструменти у навчанні предметів мовно-літературної освітньої галузі	2	2	5
Тема 6. Штучний інтелект в мовно-літературній освітній галузі	-	2	15
Тема 7. Інтерактивні освітні матеріали: лепбук, комікс, воркбук.	-	4	15
Тема 8. Можливості eTwinning у проєктній діяльності предметів мовно-літературної освітньої галузі в початковій школі.	2	2	5
ЗАГ.	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Вид контролю - екзамен, максимальна оцінка – 100 балів.</p> <p>Оцінка включає:</p> <p>30 балів – оцінка за практичні заняття</p> <p>5 балів – контрольна робота</p> <p>10 балів – самостійна робота</p> <p>5 балів – неформальна освіта</p> <p>50 балів - екзамен</p> <p>Навчальна дисципліна зараховується студенту як здана за умови накопичення не менше 50 балів.</p>
Вимоги до	Здобувачі освіти упродовж навчання демонструють як теоретичні

письмових робіт	<p>знання, так і уміння їхнього практичного застосування. Обов'язковим для отримання допуску до екзамену є виконання самостійної роботи, написання контрольної роботи та відпрацювання практичних занять. Завдання для письмових робіт представлені на платформі дистанційного навчання https://d-learn.pnu.edu.ua/. Інформація щодо результатів оцінювання надається здобувачам освіти індивідуально.</p> <p>Контрольна робота виконується на передостанньому практичному занятті на денній формі навчання.</p>
Практичні заняття	<p>Оцінка роботи над темами здійснюється упродовж семестру за 100-бальною шкалою відповідно до Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf</p> <p>Робота на практичних заняттях складається із підготовки питань та виконання завдань, які запропоновані для самостійної роботи у плані заняття.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Система оцінювання успішності передбачає такі етапи контролю.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поточний контроль – регулярне оцінювання розуміння та засвоєння навчального матеріалу курсу студентами. До поточного контролю відноситься оцінювання виконання практичних, пошукових та творчих завдань в усному та письмовому відтворенні навчального матеріалу під час аудиторної та позааудиторної роботи. Самостійна робота (макс. 10 балів) оцінюється відповідно до виконання зазначених завдань самостійної роботи у повному обсязі з урахуванням творчого підходу та оригінальності вирішення завдань. 2. Модульний контроль – оцінка ступеня засвоєння студентами конкретної частини навчального матеріалу відповідно сформованого окремого навчального модуля. Під час такого контролю студенти виконують контрольну роботу, що передбачає тестові завдання для перевірки теоретичної підготовки та навичок виконання практичних завдань. 3. Підсумковий контроль – тестова перевірка в системі дистанційного навчання рівня засвоєння студентами теоретичного матеріалу курсу.
Підсумковий контроль	<p>Формою контролю є екзамен. Підсумкова оцінка виставляється на основі отриманих оцінок за практичні заняття, самостійну, контрольну та екзаменаційну роботу, яка складається у формі тестування чи усно-письмових відповідей.</p>
7. Політика навчальної дисципліни	
<p><u>Письмові роботи:</u> виконуються самостійно з дотриманням принципів академічної доброчесності.</p> <p><u>Академічна доброчесність:</u> заборонено списування під час контрольних робіт. Студенти зобов'язані дотримуватися «Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 2)» https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf</p> <p><u>Відвідування занять:</u> відвідування занять є обов'язковим, якщо заняття пропущені з поважної причини, то вони відпрацьовуються. Студенти, які не набрали 50 балів за результатами підсумкового контролю талону №2 і №3, можуть пройти курс повторно,</p>	

відповідно до «Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS (Редакція 4)»

<https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-povtorne-vyvchennia-dystsyplin-kredytiv-ects-v-umovakh-ects.pdf>

Студенти, що навчаються за індивідуальним графіком, самостійно опрацьовують навчальний матеріал і здають всі види контролю, відповідно до «Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»

https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.44_2022-polozhennia-pro-poriadok-navchannia-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-za-indyvidualnym-hrafiikom-u-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf

Неформальна освіта регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3)»

https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf

Студентам рекомендується пройти онлайн-курс «Перезавантаження НУШ: 1-4 класи» або «Бери й роби»

За наявності сертифікату студент отримає додаткові 5 балів до загальної кількості балів.

8. Рекомендована література

Основна

1. Державний стандарт початкової освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF#Text>
2. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
3. Типові освітні програми для 1-4 класів. URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/osvitni-programi/navchalni-programi-dlya-1-4-klasiv>
4. Про інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів / інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти у 2025/2026 навчальному році. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-instruktyvno-metodychni-rekomendatsii-shchodo-vykladannia-navchalnykh-predmetiv-intehrovanykh-kursiv-u-zakladakh-zahalnoi-serednoi-osvity-u-20252026-navchalnomu-rotsi>
5. Хрестоматія сучасної української дитячої літератури для читання в 1, 2 класах серії «Шкільна бібліотека» / укладач Тетяна Стус. Львів : Видавництво Старого Лева, 2016. 160 с.
6. Підручники для осіб з особливими освітніми потребами, 3 клас. URL: <https://lib.imzo.gov.ua/velektronn-vers-pdruchnikv/3-klas/17-pdruchniki-dlya-osb-z-osoblivimi-osvtnmi-potrebami-3-klas/>
7. Котик Т. М. Урок мовно-літературної освітньої галузі як основна форма розвитку емоційного інтелекту молодших школярів. *Стратегічні напрями розвитку сучасної української лінгво-дидактики : колективна монографія*. Тернопіль : Підручники і посібники, 2021. С. 33-42.
8. Вашуленко М. С. Нова українська школа : методика навчання інтегрованого курсу «Українська мова» у 1-2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу : навчально-методичний посібник. К. : Видавничий дім «Освіта», 2019. 192 с.
9. Старагіна І. П., Терещенко В. М., Панченков А. О. Нова українська школа : розвиток читачької компетентності в учнів початкової школи в системі інтегрованого навчання : навчально-методичний посібник. Харків : Соняшник, 2020. 176 с.

10. Вивчаю – не чекаю. Застосунок для учнів та учениць 1-4 класів. URL: <https://primary.org.ua/>
11. Комікси на уроках: розвага чи дієвий навчальний інструмент? URL: <https://osvitanova.com.ua/posts/3402-komiksy-na-urokakh-rozvaha-chy-diievyyi-navchalnyi-instrument>
12. Топузов О. М., Алексеева С. В. Можливості використання штучного інтелекту в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти в умовах воєнного стану. *Український педагогічний журнал*, № 1. 2024. С. 5-11. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/740422/>
13. Косточка І. Порівняльний аналіз ресурсів ІІІ для мовно-літературної освітньої галузі НУШ. *Цифрова трансформація освіти і науки : матеріали ІІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Харків, 06-07 березня 2025 р.) / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди та ін. ; редкол.: Ю. Д. Бойчук (голов. ред.) та ін. Харків : ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2025. С. 199-202. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/items/a2287e7b-3c0b-4993-ae33-eb7f7a2c9c3f>*

Викладач
кандидат філологічних наук,
викладач кафедри початкової освіти
та освітніх інновацій

 Олесья ДИБОВСЬКА